

येषां दाराः प्रतीचन्ते पर्जन्यमिव कर्षकाः । अन्नानि प्रातः सवने नियता ब्रह्मचारिणः ।
ब्राह्मणास्तात भुञ्जानास्तेताग्निं प्रीणयन्त्युत । मध्यन्दिने ते सवनं ददतस्तात वर्त्ततां ।
गोहिरण्यानि वासांसि तेनेन्द्रः प्रीयतां तव । तृतीयं सवनं ते वै वैश्वदेवं युधिष्ठिर ।
यद्देवेभ्यः पितृभ्यश्च विप्रेभ्यश्च प्रयच्छति । अहिंसा सर्वभूतेभ्यः संविभागाश्च भागशः ।
दमस्त्यागो धृतिः सत्यं भवत्यवभृथाय ते । एष ते विततो यज्ञः श्रद्धापूतः सदक्षिणः ।
विशिष्टः सर्वयज्ञानां नित्यं तात प्रवर्त्ततां ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि दानधर्मकथने षष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६० ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ दानं यज्ञक्रिया चेह किंस्वित् प्रेत्य महाफलं । कस्य ज्यायः फलं प्रोक्तं कीदृशेभ्यः कथं कदा ।

एतदिच्छामि विज्ञातुं याथातथ्येन भारत । विद्वन् जिज्ञासमानाय दानधर्मान् प्रचक्ष मे ।

अन्तर्वेद्याश्च यदुक्तं श्रद्धया चानृशंस्यतः । किंस्विन्नैः श्रेयसं तात तन्मे ब्रूहि पितामह ।

॥ भीष्म उवाच ॥ रौद्रं कर्म क्षत्रियस्य सततं तात वर्त्तते । तस्य वैतानिकं कर्म दानश्चैवेह पावनं ।

न ते पापकृता राज्ञां प्रतिगृह्णन्ति साधवः । एतस्मात् कारणाद्यज्ञैर्यजेद्राजाप्तदक्षिणैः ।

अथचेत् प्रतिगृह्णीयुर्दद्यादहरहर्नृप । श्रद्धामास्थाय परमां पावनं ह्येतदुत्तमं ।

ब्राह्मणांस्तर्पयन् द्रव्यैस्ततो यज्ञे यतव्रतः । मैत्रान् साधून् वेदविदः शीलवृत्ततपोर्जितान् ।

यत्ते तेन करिष्यन्ति कृतं तेन भविष्यति । यज्ञान् साधय साधुभ्यः स्वादन्नान् दक्षिणावतः ।

दृष्टं दत्तञ्च मन्यथा आत्मानं दानकर्मणा । पूजयेथा यायजूकांस्तथायंशो भवेद्यथा ।

प्रजावतो भरेथाश्च ब्राह्मणान् स्वर्गकारिणः । प्रजावांस्तेन भवति यथा जनयिता तथा ।

यावतः साधुधर्मान् वै सन्तः सम्बुद्धयन्त्युत । सर्वस्वैश्चापि भर्त्तव्या नरा ये बज्रकारिणः ।

समृद्धः सम्प्रयच्छ त्वं ब्राह्मणेभ्यो युधिष्ठिर । धेनूरनडुहोऽन्नानि च्छत्रं वासांस्तुपानहौ ।

आज्यानि यजमानेभ्यस्तथाऽन्नानि च भारत । अश्ववन्ति च यानानि वेग्नानि शयनानि च ।

एते देवा व्यष्टिमन्तो लघूपायाश्च भारत । अजुगुप्सांश्च विज्ञाय ब्राह्मणान् वृत्तिकर्षितान् ।

उपच्छन्नं प्रकाशं वा वृत्त्या तान् प्रतिपालयेत् । राजसूयाश्चमेधाभ्यां श्रेयस्तत् क्षत्रियान् प्रति ।

एवं पापैर्विनिर्मुक्तस्त्वं पूतः स्वर्गमास्यसि । सच्चयित्वा पुनः कोषं यद्राष्ट्रं पालयिष्यसि ।

तेन त्वं ब्रह्मभूयत्वमवाप्स्यसि धनानि च । आत्मनश्च परेषाञ्च वृत्तिं संरक्ष भारत ।

पुत्रवच्चापि भृत्यान् स्वान् प्रजाश्च परिपालय । योगः क्षेमश्च ते नित्यं ब्राह्मणेष्वसु भारत ।

तदर्थं जीवितं तेऽसु मा तेभ्योऽप्रतिपालनं । अनर्थो ब्राह्मणस्यैव यद्वित्तनिचयो महान् ।

श्रिया ह्यभीक्ष्णं संवासे दर्पयेत्संप्रमोहयेत् । ब्राह्मणेषु प्रमूढेषु धर्मो विप्रणशेद्भुवं ।

धर्मप्रणशे भूतानामभावः स्यान्न संशयः । योरक्षिभ्यः संप्रदाय राजा राष्ट्रं विलुप्यति ।

यज्ञे राष्ट्राद्धनं तस्मादानयध्वमिति ब्रुवन् । यच्चादाय तदाज्ञप्तं भीतं दत्तं सुदारुणं ।

यजेद्राजा न तं यज्ञं प्रशंसन्त्यस्य साधवः । अपीडिताः सुसंवृद्धा ये ददत्यनुकूलतः ।